

A megszövött rajz

Hauser Beáta albuma

ANDOR ANNA

A művész kiadása, 2017

Ahogy Ferenczy István *A pásztorlányka* című alkotásának a másik címe, a Graphidion is mondja, a rajzban, a rajzolás, a spontán megörökítés gesztusában kell keresnünk a szép mesterségek kezdetét. A magyar szobrászat egyik alapműve azt a pillanatot ábrázolja, amelyben – ahogyan az antik mitológiai történet mondja – a tengerparton sétáló fiatal lány a főveny egy formájában kedvese arcvonásait véli fölfedezni, s egy felkapott ág hegyével a homokba karcolja a profil körvonalát, hogy el ne feledje. A történet egy másik variációja szerint az ifjú falra vetülő árnyékát rajzolta körül, az előbbi változat azonban két dolog miatt is szebb: egyrészt azért, mert komoly szerepet juttat a képzeletnek, másrészt azért, mert a másodíknál jobban aláhúzza a művészet heroikus jellegét.

Nos, ami a heroizmust illeti, ugyancsak kijárt e jelző mindenkinek, aki kis hazánkban az utóbbi évtizedekben műalkotás létrehozására adta a fejét, ami azonban a rajzot illeti, mintha egyre kevesebben lennének tisztában kulcsszerepével. Ezek – egyébként azonban mindenki – számára különösen ajánlott Hauser Beáta gobelin- és rajzművész munkáinak

megismerése, jelen esetben a munkásságát bemutató album lapjainak forgatásán keresztül. Ha lehet azt mondani, ő az egyik legjobban rajzoló textilművész, vagy éppen a legjobb gobelineket készítő grafikus, mindenesetre pályatársai közül valószínűleg az ő alkotásaiban ötvöződik a leghatásosabban a rajz mint a design, a műalkotás ideája és a szövött műalkotás, ahogyan azt a könyv bevezető tanulmányában Keppel Márton Péter művészettörténész írja. Van ennek természetesen technikai háttere vagy éppen előfeltétele, ez pedig, mint a bevezetőben olvassuk, a „felsoros és fektetett szövéses technika”, amelynek köszönhetően a textil szálai úgy képesek modellezni a grafikai mű struktúráját, hogy textilműalkotásként is hiteles a belőlük kialakuló együttes, a gobelin.

Ha Hauser Beáta művészeti vállalkását – szövött kárpitot készíteni a 20–21. század fordulóján – bízást illehetjük is a heroikus jelzővel, művei képi világára egy másik esztétikai kategória sokkal jellemzőbb. Ez a kategória a groteszk, amely vissza-visszatérő módon jelen van műveiben. Ennek köszönhetően nem válnak édeskésék,

de nem is egyszerű átiratok a régi fotográfiák inspirációjára szőtt portrék, csoportképek, ennek köszönhetően válik színessé, sokszínűvé az amúgy elsősorban a monokróm fogalmával jellemezhető művészi világ. Voltak persze kivételek, mint a *Velemi gobelin* 1982-ben, vagy a *Csoportkép* 1994-ben, amelyen összesen két kis színfolt jelenik meg, ezek azonban képesek a jelenet egészének értelmezésére.

Az utóbbi években egyre több rajz került ki Hauser Beáta műhelyéből, s egyre kevesebb a gobelin – remélhetőleg ez a tendencia a következő években megfordul. Addig is jó összegzését adja az eddigi pályának az album, amelyben a reprodukciók mellett Fitz Péter, Jóry Judit és Cseh Borbála elemzései is olvashatóak, különböző szempontokat vetve fel az immár négy évtizede alakuló életmű értékeléséhez.